

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนกวดวิชา

สุพัฒน์ มูลพฤษดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2556

Legal measures for the study of Tutorial schools

Supat Mulphruk

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Law Department of Law
Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University**

2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการศึกษาประเภท โรงเรียนกวดวิชาสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตา กรุณาและความช่วยเหลือ ตลอดจนความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย โอกาสนี้ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาสาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ท่านได้รับเป็นประธานในการสอบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้ศึกษา จนกระทั่งสามารถทำสารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พินิจ ทิพย์มณี ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา ตลอดจนข้อสังเกตในการวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งทำให้สามารถมองปัญหาและแก้ไขปัญหากับการทำสารนิพนธ์ให้ผ่านไปได้ด้วยดี จึงทำให้เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ และรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ท่านได้ให้แนวคิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานสารนิพนธ์ฉบับนี้ จนกระทั่งสามารถทำให้งานสารนิพนธ์ฉบับนี้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้อ่าน และนอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณ ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมจนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสละเวลาให้ความช่วยเหลือในการศึกษา จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้มีพระคุณอย่างสูงสุดที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด และครอบครัวท้าววงศ์ ที่คอยเป็นกำลังใจให้ คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา บูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน มา ณ ที่นี้

สุพัทธ์ มุลพฤกษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิดและความเป็นมาเกี่ยวกับธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนกวดวิชา.....	8
2.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ.....	8
2.1.1 ประวัติความเป็นมาของสิทธิและเสรีภาพ.....	9
2.1.2 ความหมายของคำว่าสิทธิและเสรีภาพ.....	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค.....	12
2.2.1 สิทธิของผู้บริโภคตามกฎหมาย.....	12
2.2.2 หลักทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค.....	14
2.3 ความเป็นมาเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการศึกษาในการกวดวิชา.....	26
2.4 ความหมายของการกวดวิชา และ โรงเรียนกวดวิชา.....	28
2.5 การกำหนดมาตรฐานของสถาบันการศึกษา.....	30
2.6 ข้อดีและข้อเสียในการกวดวิชา.....	31
3. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนกวดวิชา	
ตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ.....	35
3.1 กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการศึกษาประเภท โรงเรียนกวดวิชาตามกฎหมายไทย.....	35
3.1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.....	36
3.1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.1.3 พระราชบัญญัติข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540	41
3.1.4 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	45
3.1.5 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522	48
3.1.6 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550.....	52
3.1.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน โรงเรียนเอกชน ประเภททกวศึกษา พ.ศ. 2545	62
3.1.8 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน โรงเรียนเอกชน ประเภททกวศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549.....	65
3.2 กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนทกวศึกษา ตามกฎหมายต่างประเทศ.....	67
3.2.1 สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน)	67
3.2.2 สหพันธรัฐมาเลเซีย	85
4. ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจการศึกษา ประเภทโรงเรียนทกวศึกษา.....	116
4.1 ปัญหาหน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนทกวศึกษา	117
4.2 ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนทกวศึกษา	118
4.3 ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจการศึกษาประเภท โรงเรียนทกวศึกษา.....	123
4.4 ปัญหาความรับผิดชอบจากความเสียหายอันเกิดจากการประกอบธุรกิจการศึกษา ประเภทโรงเรียนทกวศึกษา	129
4.5 ปัญหาด้านการโฆษณาธุรกิจการศึกษาประเภทโรงเรียนทกวศึกษา	131
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	137
5.1 บทสรุป	137
5.2 ข้อเสนอแนะ	142
บรรณานุกรม	145

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	151
ก ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน โรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ. 2545	152
ข ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน โรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549	157
ค Private School Law & Private School Law Enforcement Rule	160
ง Supplementary and Continuing Education Law	196
จ Education Act 1996.....	203
ฉ Tatacara Penubuhan Pusat Tuisyen	217
ประวัติผู้เขียน	221